

Мова освітнього процесу в Закладі професійної (професійно-технічної) освіти «Чугуївський регіональний центр професійної освіти Харківської області»

Нормативно-правова база:

- Конституція України
- Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»
- Закон України «Про освіту»

Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»:

Розділ III. ОBOB'ЯЗОК ВОЛОДІТИ ДЕРЖАВНОЮ МОВОЮ

Стаття 9. Особи, які зобов'язані володіти державною мовою та застосовувати

її під час виконання службових обов'язків

1. Володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків зобов'язані:

...

13) керівники закладів освіти всіх форм власності;

14) педагогічні, науково-педагогічні і наукові працівники, крім іноземців чи

осіб без громадянства, які запрошені до закладів освіти та/або наукових установ та працюють на тимчасовій основі як наукові, педагогічні, науково-педагогічні працівники або викладачі іноземної мови;

Державна мова має використовуватися в освітньому процесі, під час проведення навчальних занять (крім занять з навчальних предметів, які згідно з освітньою програмою закладу освіти викладаються іноземними мовами або мовами корінних народів і національних меншин), у спілкуванні вчителів, викладачів, іншого персоналу закладів освіти як зі здобувачами освіти (вихованцями), так і між собою.

Розділ V. ЗАСТОСУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ДЕРЖАВНОЇ В ПУБЛІЧНИХ СФЕРАХ

Стаття 21. Державна мова у сфері освіти

1. Мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова.

Держава гарантує кожному громадянину України право на здобуття нормальної освіти на всіх рівнях (дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої), а також позашкільної та післядипломної освіти державною мовою в державних і комунальних закладах освіти.

...

Особам з порушенням слуху забезпечується право на навчання жестовою мовою та на вивчення української жестової мови.

2. Заклади освіти забезпечують обов'язкове вивчення державної мови, зокрема заклади професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови.

...

3. Мовою зовнішнього незалежного оцінювання за результатами здобуття повної середньої освіти та вступних випробувань є державна мова, крім зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов.

...

6. За бажанням здобувачів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти заклади освіти створюють можливості для вивчення ними мови корінного народу, національної меншини України як окремої дисципліни.

Закон України «Про освіту»:

Стаття 7. Мова освіти

1. Мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова.

Держава гарантує кожному громадянину України право на здобуття формальної освіти на всіх рівнях (дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої), а також позашкільної та післядипломної освіти державною мовою в державних і комунальних закладах освіти.

2. Заклади освіти забезпечують обов'язкове вивчення державної мови, зокрема заклади професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти – в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови.

Відповідно до Законів України «Про засади державної мовної політики» та «Про освіту» в Закладі професійної (професійно-технічної) освіти «Чугуївський регіональний центр професійної освіти Харківської області» мовою освітнього процесу є **державна мова – українська мова**.

Лист МОН № 1/16742-23 від 27.10.2023:

Лист Міністерства освіти і науки України від 27.10.2023 № 1/16742-23 «Про застосування державної мови у сфері освіти»

Основні питання:

- у закладах освіти науково-педагогічними, педагогічними працівниками, іншим персоналом використовується державна мова;
- уроки, лекції, практичні та семінарські заняття, навчально-виховні заходи в рамках освітнього процесу повинні відбуватися українською мовою;
- державна мова має використовуватися як мова навчальних матеріалів, ведення занять, різноманітних заходів, спілкування педагогічних,

науковопедагогічних та інших працівників зі здобувачами освіти в рамках освітнього процесу;

– педагогічні, науково-педагогічні працівники згідно зі ст. 54 Закону України “Про освіту” зобов’язані “виховувати у здобувачів освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України” та “додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу освіти”;

– В умовах збройної агресії рф проти України надзвичайно важливим є завдання щодо утвердження української мови як елемента національної безпеки та лінгвального інтегратора всього українського суспільства.

Лист Міністерства освіти і науки України від 05.02.2026 № 1/2199-26 «Про дотримання мовного законодавства».

Основні питання:

- в умовах тривалої збройної агресії російської федерації питання функціонування державної мови набуває стратегічного значення для національної безпеки та ідентичності
- педагогічні та науково-педагогічні працівники зобов’язані застосовувати українську мову під час виконання своїх посадових обов’язків. Це правило розповсюджується на весь робочий час, включаючи навчальні заняття, перерви, виховні заходи та спілкування в позаурочний час. Окрім того, батьки учнів як учасники освітнього процесу також мають дотримуватися вимог законодавства та послуговуватися державною мовою у спілкуванні з дітьми, педагогічними працівниками. Водночас закони гарантують право на навчання мовами національних меншин, що є офіційними мовами Європейського Союзу, або мовами корінних народів поряд із обов’язковим вивченням державної мови.
- діти і дорослі мають усі можливості для вивчення й удосконалення української мови. Для учнів розроблено онлайн-курс «мова моя (від А до Я: література, історія, природа/географія...)), що містить пізнавальний матеріал українознавчого компоненту